

BERGAMA SAVAŞIMI

VE SİYANÜRLE ALTIN ÜRETİMİ

Bergamalıların altın üreticileri ile olan hukuk savaşımı ve gerçekleştirdikleri yüzlerce eylem nedeniyle Siyanürle Altın Üretimi konusu kamuoyunda o kadar tartışıldı, o kadar yazıldı ki adeta yazılacak bir şey kalmadı. Bu nedenle bu yazımız genellikle yazılanların bir yinelenmesinden oluşuyor. Yasal boyutuna ise hiç girmedim. İsteyen okurlarımız doğrudan bana başvurabilecekleri gibi yazımın sonunda bildirdiğimiz web sayfalarından daha fazla bilgiye ulaşabilirler.

Konuya ilişkin yazıların çoğunda Siyanürlü Altın Madenciliği denmesine karşın Siyanürle Altın Üretimi söylemini özellikle kullandım. Çünkü madencilik herhangi bir maden filizini doğadan çıkarma işlemidir. Süreç sonucu elde edilen maden filizi zenginleştirme ve saflaştırma işleminden sonra üretilmiş olur. Örneğin demir çelik fabrikaları demir madenlerinden elde edilen filizin saflaştırma yerleridir ve bu nedenle biz demir-çelik fabrikalarında yapılan işleme demir madenciliği demeyiz. Oysa altın doğada saf olarak bulunan bir mineraldir ve yapılan işlem bir madencilik işlemi değil, üretim işidir. Bu ayrıntı önemsiz gibi görülürse de aslında çok önemlidir. Siyanürle Altın Üretimi Çevre Yasası kapsamında bir işlem iken, Siyanürlü Altın Madenciliği, Maden Yasası kapsamında bir işlemdir. Amaç Siyanürlü Altın Madenciliği denilerek yapılan işlemi Çevre Yasası uygulamalarından kurtarmaktır !

Doğada oldukça az, ama hemen hemen saf halde bulunan, rengi ve parlıtsı göz alıcı, işlenmesi kolay, havadan ve sudan etkilenmediği için kararır paslanmayan altın, bu özellikleriyle insanın ilgisini çeken ilk metallere biri olmuştur. Doğadaki altının tümü saf altın-197 izotopudur. Kayaçların yapısındaki altın genellikle gözle seçilemeyecek dağınık tanecikler, bazan gözle görülebilecek büyüklükte pullar, çok ender olarak da damar ya da kütleler halinde bulunur. Altın çıkarımında en çok kullanılan yöntemler, dere yataklarında alüvyonlu çökellerde uygulanan ve altının özgül ağırlığının (19.3) birlikte bulunduğu diğer maddelerden daha fazla olmasına dayanan yöntemdir. Bazı Amerikan filimlerinden hatırlayacağımız gibi dere kenarlarında elek veya tava ile altın içeren alüvyonlardan yıkanarak altının ayrılması tekniği budur. Bu yöntemle altın ayırma tekniği artık Dünya'da hemen hemen sona er-

miş bulunmaktadır. Çünkü bu yolla elde edilebilecek altın doğada kalmamıştır. Günümüzde altın, altın bulunan yörelerdeki kayaların içerisinde çok az miktarda bulunmaktadır. Yaklaşık olarak 1 ton kayada 3 gram. İşte bu nedenle 3 gram altını kazanmak için yaklaşık 1 ton kaya önce un haline getirilir sonra da sodyum siyanürle yıkanır. 3 gram altın kazanılır ve geriye 1 ton siyanürle kirlenmiş kaya tozu kalır. Bu siyanürlü atığa siyanür çamuru diyoruz.

Sodyum Siyanürle, topraktaki altının kazanılma denklemi şöyledir :

Burada reaksiyonun başında saf olarak ortama sokulan sodyum siyanür, reaksiyonun sonunda siyanür çamuru olarak çıkar ki bunun arıtılması teknolojik olarak olası değildir. Bu nedenle atık barajı oluşturulur ve orada depolanır. Potansiyel tehlikenin önemli bir kısmını bu oluşturur. (Barajın patlaması, yer altı suyuna karışma vb.) Öte yandan sodyum siyanür, altının yanında başka ağır metalleri de çözünür hale getirir ki bu; sorunu daha da ağırlaştırır. Bunu Sayın Prof.Dr.Fethi Doğan'ın aşağıdaki satırlarından okuyalım;

"Siyanürlü altın madenciliği halen geri bir teknoloji olup, içinde mikron ölçüsünde altın bulunan kayaç ve toprakların önce çok küçük ölçülerde uflanması ve sonra da siyanürle liç işlemine alınarak bu malzemede altının ayrıştırılması faaliyetidir. Altın içeren bu tür kayaçlarda aynı zamanda gümüş yanında; Arsenik, civa, kurşun gibi karsinojen özellikli ağır metaller de yoğun düzeyde yer alırlar. Ancak bu ağır metaller tuz halinde doğal ortamda buldukları için zararsız iken, siyanür liç'inde element haline geçer ve mobilize olurlar. Artık uyuyan dev uyanmıştır ve altının, gümüşün alınmasından sonra arta kalan kayaç malzemesi çamurun çok tehlikeli bir atık olması kaçınılmazdır. Bergama-Ovacık altın madeni örneğinde bir kilogram kayaç malzemesinin içerdikleri ÇED raporuna göre; 1,2 gram Arsenik, 0,8 gram Civa, 0,8 gram Kurşun v.b. yüksek düzeydedir.

*(Prof Dr Fethi DOĞAN / Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı)*

Bergama köylülerinin avukatı sayın Senih Özay "Altın" isimli kitabında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca altın üretme ruhsatı verilen yerler şöyle sıralanmış :

İzmir'de; Bergama Ovacık, Harmandalı, Karşıyaka, Merkez, Kavacık, Kıratlı, Çandarlı, Aliağa, Çağlayanı Kozak, Altınova, Emiralem, Turanlı, Osmançık, Zeytinadağ, Foça, Gaziemir (Efemçukuru), Karşıyaka Arapdağı, **Balikesir'de;** Gönen (Fındıklı), Burhaniye (Kurucaoluk, Yunuslar, Merkez, Karadere, Yabancılar, Tahtacı, Kırtık, Kubaşlar, Ulu-beyler, Kuyucak), Havran (Küçükdere, Büyükdere, Karalar, Merkez, Yürekli, Biller, Eğmiş, Kobaklar, Kalabak), İvrindi (Merkez, Hallaçlar, Osmanköy, Ayaklı, Korucu, Çakma Topuzlar), Balya (Çamurcu, Çalova), Ayvalık (Bağyüzü), Çanakkale'de; Yenice (Armutçuk), Çakıroba (Yalova, Bekten), Çan (Söğütalan), Madendağı, **Manisa'da;** Salihli (Bozdağ), Sard, **Eskişehir'de;** Sivrihisar, Kaymaz, **Niğde'de;** Ulukışla, Bolkar Dağı, **Elazığ'da;** Keban, Baskil, **Kars'ta;** Kağızman, Darphane, **Artvin'de;** Kafkasör, **Kastamonu'da;** Küre, **Gümüşhane'de;** Mescitli, Olucak, **Rize'de;** Çayeli, **Erzurum'da;** Narman, **Sivas'ta;** Koyulhisar, **Giresun ve Malatya.**

Bunlar arama ruhsatı alınan yerlerin bir kısmı, tamamı ise tam 560 yer !

Prof.Dr. İsmail Duman konuya ilişkin şöyle söylüyor ;

"....Daha başka bir tehlike var üzerimizde dolaşan: Bergama olayını hepiniz duydunuz, biliyorsunuz. Bergama olayı Bergama ile sınırlı değil. 1984 yılında 3213 sayılı maden teşvik yasası çıktı. 1986 yılında yabancı sermayeyi teşvik yasası çıktı. Bunların hepsi rahmetli Özal'ın eserleridir. 1981 yılında da Kütahya Gümüşköy'deki siyanürle gümüş üreten Etibank tesislerinin temelleri atıldı. Bunlar birşeyin hazırlığıydı. 1987-88'den itibaren daha önce hiç sesi çıkmayan Türkiye'yle ilgilenmezmiş gibi görünen bir dev kimildamaya başladı. Bu kanunların çıkışından birkaç

ay sonra 24 çokuluslu şirket çekirge sürüsü gibi Türkiye'ye üşüştüler ve yine çok kısa bir zaman içinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın maden işleri genel müdürlüğünden 560 altın madeni arama ruhsatı aldılar. Bu ruhsatlardan 170 tanesi ön işletme ruhsatına dönüştü. Bunun anlamı şudur: Rezervin %10'u deneme amaçlı çıkarılıp işletilebilir. 17 tane tamamına izin verilmiş işletme ruhsatı var. Halen var. Ruhsat sahalarının her biri ortalama 100 kilometrekare büyüklükte. Çok basit bir hesapla 58000 kilometre toprağımız istimlak yetkisine sahip bir ruhsat çerçevesinde çok uluslu yabancı altın tekellerine bir anlamda terkedildi. En azı 10 yıllığına olmak üzere, rezerv devam ettikçe sınırsız şekilde uzatmak üzere. Bu Türkiye'nin 13,5'ta biridir. Biz Kardak kayalıkları için milletçe ayaklanıyoruz. Ve bu 58.000 kilometrekare toprağı verenler bu imzaları atarken 2. Sevr Antlaşması'nı imzaladıklarının farkındalar mı degiller mi?. Olabilir, onlar da Türk, birinci Sevr anlaşmasını imzalayanlar da Türktü.

*(Prof.Dr.İsmail Duman - Çok Uluslu Saldırıya Karşı
Kemalist Direniş Bilinci - Aydınlanma 1923 Dergisi 20. Sayı)*

Bu yazımız baştan başa alıntılarla bitti. Başlangıçta da söylediğim gibi bu konuda her şey yazıldı...Hem de kaç kere... Son bir alıntıyla bitirmek istiyorum

Prof.Dr.Ümit Erdem, Av. Senih Özay'ın ALTIN isimli kitabına yazdığı önsözde sizlere sesleniyor !

Ve tüm insanlara sesleniyorum;

"SALLAYIN BÜTÜN ALTINLARINIZI", neyiniz kaldı geriye?!

Oturup düşünün...

**"Bir şey kalmadıysa eğer,
o zincirler neye değer !"**

**Bırakın şu sarıyla hava atmayı, kendiniz, kendiniz gibi olun!
HEP ÖYLE DEMİYOR MUSUNUZ,**

SAĞA SOLA !

HAYDİ ALTINSIZ ÇIKIN YOLA,

DOĞAYLA KOLKOLA!

Düşünün böylece neleri kurtaracaksınız:

- Dünyanın, hepimizin hammaddesi "TOPRAK" bizim kalacak !

- Kavgalar yalnızca emek için olacak !

- Kölelik (bir başkasına) son bulacak !

Hem düşünün ALTIN KIRALLIĞI LİDYA'nın kralları, altın kadehlerle zehirlenmedi mi ?!!

Ya Amerika'nın ilk sahipleri, altın yüzünden bu hale gelmedi mi ?!!

O HALDE gerçekten düşünün, düşünün ve ALTIN'ı gösterişe değil tedaviye bırakın, bambaşka bir değer yaratın !

Kaynakça :

İnsanlığın Ortak Orosupu - ALTIN - Av. Senih Özay

Aydınlanma 1923 Dergisi Sayı 23

<http://www.cepecevre.com/>

<http://www.infu.uni-dortmund.de/korte-goldmining/cyanidecontl.html>

<http://www.geocities.com/siyanurlealtin/>

<http://www.ttb.org.tr/bergama/icin.html>

<http://www.cevrehkim.org.tr/>

